

negen monsters recente Brachiopoda (armpotige schelpdieren) die allen middels dreggen en duiken in de kustwateren van Elba, Sardinië, Malta en zuid-Frankrijk verzameld werden. Ondanks het feit dat het grootste specimen de 3 mm niet te boven komt, is het toch een belangrijke aanwinst (95-213), want van recente Brachiopoden was namelijk zo goed als niets in de collectie aanwezig.

De massale aanvoer van eendenmossel-soorten *Lepas anatifera* en *L. pectinata* op de stranden van Hoek van Holland, 's-Gravezande en Katwijk / Noordwijk in maart, werd goed gedocumenteerd met de aanwinsten 95-106 t/m 109, 95-120/121, 95-138 t/m 141), natuurlijk binnengebracht door drs. J.A.W. Lucas. Dezelfde schenker bracht ook ruim honderd heremietkreeftjes (*Clibarius signatus*) mee van het strand van Eilat, Israël (95-105). Zes koraaltjes van de soort *Carophyllia smithi* 'aangevoerd' gevonden op

het strand van Bergen aan Zee op 26 juni 1994 werden ons door de vinders R. en A. Gronert (via Lucas) geschonken (95-153). Zeker (en hopelijk) geen alledaagse aanwinst is een spoelworm (*Ascaris spec.*) uit de darmen van de schenker (Heij, 95-211). Ook van Kees Heij - wel uit Haruku, Indonesië maar niet uit z'n darmen - de slakken *Planispira zonaria* en *Pythia scarabaeus* (95-089 en 090).

Planten

Alle aanwinsten zijn uit Rotterdam afkomstig, geschonken door van der Voet, Andeweg en Moeliker en het gaat om de nummers 95-091 (Pastinaak), 95-092 (23 wilde planten), 95-160 t/m 169 (o.a. kamgras, haver, tarwe, gerst en kruipertje), 95-185 (gevlekte orchis) en 95-187 t/m 200 (o.a. gewone melkdistel, kruldistel, goudgele honingklaver, timoteegras en gewoon struisgras).

Drie zeldzame vissen van de Urker kustvisserij

door
A.F. de Jong
collectiebeheerder vissen

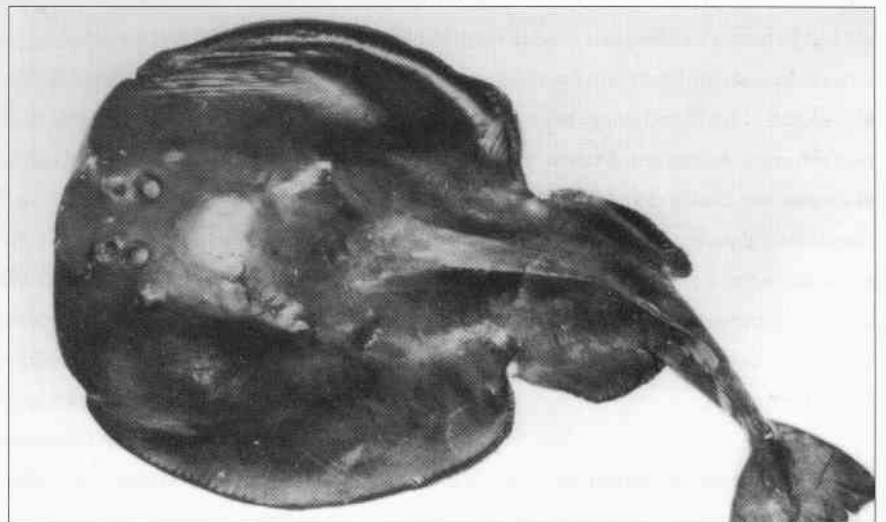
De heer K. Post uit Urk heeft in de eerste maanden van 1995 een aantal vissoorten, die gevangen zijn in de Noordzee, aan het Natuurmuseum gedoneerd. Het gaat hier om de vossaai *Alopias vulpinus*, de sidderrog *Torpedo nobiliana* en de gemarmerde sidderrog *Torpedo marmorata*. Deze drie soorten zijn slechts enkele malen in de Noordzee aangetroffen.

De vossaai (aanwinstnummer 95-205) is een jong vrouwelijk dier met een totale lengte van 158 cm dat werd gevangen op enige mijlen uit de kust van Walcheren. De soort wordt gekenmerkt door een zeer lange staartlob waarmee het dier z'n prooi (scholen vis) bij elkaar jaagt. Ons exemplaar heeft een staartlengte van 86 cm. Deze vangst documenteert de vierde vondst en het eerste lente-geval van de vossaai in de Noordzee; de overige vondsten zijn allemaal uit de zomer en herfst. De sidderrog met een lengte van 74 cm (aanw.nr 95-204) werd gevangen op de Witte Bank (55°NB 5°OL).

Het betreft - gezien zijn lengte - een jong dier want volwassen exemplaren kunnen een lengte van 180 cm bereiken. Hoewel deze soort in de Atlantische Oceaan tot de kusten van noordwest Schotland voorkomt, is dit tot op heden de meest noordelijke vindplaats en de derde vondst in de Noordzee. De gemarmerde sidderrog (aanw.nr 95-206) kwam in de wateren tussen Vlieland en

Sidderrog *Torpedo nobiliana*
aanwinstnummer 95-204

(foto: Kees Moeliker)

Terschelling in de netten en betreft de zesde vondst voor Nederland. Met een lengte van 58 cm moet het een volwassen dier zijn; de recordlengte voor de soort staat namelijk op 60 cm.

In DEINSEA 2 (1995) zal uitvoeriger over deze zeldzame vissen gerapporteerd worden. De drie vissen zullen op passende wijze geconserveerd worden.

Sappige gedachten

Wanneer je een menselijk lichaam zou indrogen totdat alle water eruit is, dan hou je een hoopje kalk, zouten, vet en keihard gedroogd vlees (van dat Zwitserse Bündnerfleisch) over. Een gewicht van grofweg 15 kilo. Iedere herniapatiënt kan er zonder rugklachten met zijn eigen restanten vandoor gaan. Uiteindelijk zijn wij dus niet meer dan een enorme hoeveelheid water. De meest vloeibare bestanddelen van ons lichaam zijn het kleurloze intracellulaire vocht (dat naar buiten treedt bij oppervlakkige schaafwonden) en het rood gekleurde bloed (dat naar buiten treedt bij diepere verwondingen). Blauw bloed bestaat niet, noch bij personen van adellijke komaf, noch bij enig ander persoon, alhoewel de reclame voor inlegkruisjes ons anders wil doen geloven.

Bloed is het levenssap van het dierenrijk. Qua samenstelling is het zonder twijfel de meest gecompliceerde vloeistof die er bestaat. Een oplossing van zouten, eiwitten, suikers, waarin zich een baaierd aan losse cellen ophoudt. Die cellen dienen ervoor dat ziektes en infecties worden bestreden, dat de organen van het lichaam van zuurstof worden voorzien, dat afvalproducten uit het lichaam verdwijnen en dat wonden binnen de kortste tijd met een hard korstje worden afgesloten. Het bloed zorgt ervoor dat we kunnen denken, wandelen, fietsen, voortplanten en af en toe een plasje doen. Dat denken is het boeiendst. Zonder de rode bloedcellen die zuurstof naar onze hersenen vervoeren, zou het met ons denkvermogen droevig gesteld zijn. Bijgevolg heeft bloed ook een belangrijke symbolische functie.

Ten eerste wordt de pomp van onze bloedsomloop geacht de zetel te zijn van de liefde.

Niet voor niets bezingt menig zanger de hartstochten die daar het gevolg van zijn.

Je kunt je geliefde met heel je hart beminnen, alhoewel het gezegde 'uit het oog, uit het hart' aantoonde dat ook het gezichtsvermogen er een rol bij speelt.

Ten tweede schijnt het bloed zelf de zetel te zijn van onze al dan niet gunstige karaktertrekken. 'Wie Neêrlands bloed door d'adren vloeit' en tegelijkertijd een beetje Pools en Surinaams bloed heeft, moet wel een boeiende persoonlijkheid zijn. Tegenwoordig maakt het ook veel verschil of het bloed van Bosnische, Kroatische of Servische samenstelling is.

De met deze verschillen gepaard gaande persoonlijkheidsstructuur zorgt voor de nodige ellende. In de derde plaats - en dat vloeit daar direct en letterlijk uit voort - is bloed iets dat kan worden vergoten. Oorlogen leiden niet tot een vleeshoop of tot een bottenberg, maar tot een bloedbad. Daaruit blijkt weer de belangrijke symboolfunctie van het bloed ten opzichte van de meer vaste bestanddelen van het lichaam.

Nieuw in deze tijd van new age en het zoeken naar geestelijk houvast is een vierde symboolfunctie die bijna dagelijks in kleur in de krant staat afgebeeld. Bloed kan worden gehuild, en dat bij voorkeur door houten of porseleinen beelden in Civitavecchia en Brunssum.

In de tuin, respectievelijk de woonkamer, van eenvoudige en hardwerkende mensen huilen Maria-beelden bloed. Hoewel de Italiaanse en de Nederlandse gerechtelijke laboratoria er met geen mogelijkheid bloed van kunnen maken, levert de rode tranenvloed het bewijs dat het waterigste bestanddeel van ons lichaam niet zo vluchtig is als het lijkt.

C o l u m n
door
Jelle W.F. Reumer